

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/13/2018
Identifikačné číslo spisu:	4113010751
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4113010751.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 24. októbra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného U. G. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona ako dokonaný a v odseku 4 písm. a/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 1. októbra 2014, sp. zn. 1To/27/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U. G. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 29. novembra 2013, sp. zn. 2T 76/2013, bol U. G. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 odsek 1, odsek 2 písmeno b/, odsek 3 písm. a/ Trestného zákona ako dokonaného a v odseku 4 písm. a/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/, d/, f/, i/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

(spolu s obžalovanými I. K., Z. B., I. G., A. B., Z. Z., O. Z., J. A. v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 2T 16/201,1 a právoplatne odsúdeným B. G. rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 03.07.2013, právoplatným dňa 12.09.2013),

po tom ako I. K. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese J. v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s B. G. a obžalovaným U. G., Z. B. a I. G. únos poškodeného O. A., ktorého mal I. K. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolať J. A. a Z. Z., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 04.06.2008 až 06.06.2008 pozorovali dom O. A. na ulici J. A. č. XXXX/XX v J. a dňa 06.06.2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska obžalovanému U. G. a B. G., A. B. a I. G., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: Z. XXX T. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom obžalovaný U. G. a A. B. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a B. G. a I. G. ozbrojení

dvoma samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil Z. B., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného motorového vozidla a v čase od 08.15 hod. do 08.30 hod. na štátnej ceste číslo I/64 v obci G. T., obžalovaní U. G. a A. B. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz ML, EČ: J. XXX I., ktoré viedol poškodený O. A., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho I. G. a B. G. znehybnili, spúťali, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria O. A. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi, EČ: Z. XXX T., ktorej robil doprovod Z. B. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti B., kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou D. I. s tým, aby k mestu Trenčín priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD Billa v Bánovciach nad Bebravou sumu cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,50 eur) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Handlová, kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. I. K. spolu s I. G. spútaného poškodeného O. A. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EČ: Z. XXX T. na chatu rodičov Z. Z. a O. Z. v katastrálnom území obce G. K., kam sa následne dostavil Z. Z., ktorý poškodeného O. A. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 07.06.2008 ho I. K. spolu s O. Z. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred I. K. pripravil pre O. A., kde nakoniec I. K. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo s bratmi O. a Z. Z. strážený na ďalšej chate s názvom „U C.“ vo vlastníctve A. A. až do doobedňajších hodín dňa 11.06.2008, kedy bol poškodený O. A. prepustený I. K. na slobodu.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 186 odsek 4 Trestného zákona, zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona, nezistiť žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 Trestného zákona súd zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 1 Trestného zákona s použitím 78 odsek I Trestného zákona mu súd uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky, počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v 77 odsek 1 písmeno a/, b/, c/ Trestného zákona.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému, aby poškodenému maloletému O. A., nar. XX.XX.XXXX k rukám opatrovníčky maloletého D. I., nahradil spoločne a nerozdielne spolu s obžalovanými v trestnej veci vedenej na Okresnom Súde Nitra, sp. zn. 2T 16/2011, I. K., Z. B., I. G., A. B., Z. Z., O. Z., J. A. a právoplatne odsúdeným B. G. rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 03.07.2013, právoplatným dňa 12.09.2013, spôsobenú škodu vo výške 71 200,96 eur (2 145 000 Sk).

Podľa § 288 odsek 2 Trestného poriadku súd odkázal D. I., opatrovníčku maloletého O. A., nar. XX.XX.XXXX so zvyškom jej nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením z 1. októbra 2014, sp. zn. 1To/27/2014, tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti druhostupňovému rozsudku podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Dôvodil tým, že súd konal v nezákonnom zložení

senátu, v dôsledku čoho došlo k porušeniu článku 48 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru obvineného, senát Okresného súdu v Nitre rozhodoval v štvorčlennom zložení senátu, čo je v rozpore so zákonom. Zároveň namietal výmenu člena senátu (prísediaceho), keďže zo zápisníc z jednotlivých hlavných pojednávaní je zrejmé, že sa zloženie senátu počas súdneho konania zmenilo, o čom svedčia neidentické mená prísediacich uvedené v týchto zápisniciach. Z uvedených dôvodov navrhol, aby najvyšší súd vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra podaním z 20. decembra 2017, v ktorom uviedol, že u obvineného nie je daný nielen ním uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku, ale ani žiadny iný dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 odsek 1 Trestného poriadku. Vo vzťahu k dovolacím námietkam obvineného uviedol, že v predmetnej trestnej veci rozhodoval Okresný súd v Nitre ako vecne a miestne príslušný prvostupňový súd, keďže predmetný skutok spáchal obvinený U. G. ako člen organizovanej skupiny a aj vzhľadom k trestnej sadzbe (20 až 25 rokov) bol v zmysle § 16 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku na rozhodnutie o obžalobe príslušný okresný súd v sídle krajského súdu. Ďalej uviedol, že predmetná trestná vec bola pridelená senátu predsedníčky JUDr. Márie Ondrejovej s prísediacimi Annou Mikušovou a Vierou Záujecovou, pričom tento senát sa zúčastnil na prejednaní a rozhodovaní na tejto trestnej veci od jej nápadu až do samotného rozhodnutia v podobe vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku. Prokurátor zastával názor, že predsedníčka senátu využila zákonnú možnosť a vzhľadom k skutkovej a právnej náročnosti predmetnej trestnej veci a z nej vyplývajúceho predpokladu dlhšieho trvania súdneho konania, vykonávala jednotlivé hlavné pojednávania aj za účasti ďalšieho náhradného člena senátu (prísediaceho). Zároveň však dodal, že takýto postup je v plnej súlade s ustanovením § 246 Trestného poriadku, pričom náhradný sudca (prísediaci) má v zmysle § 246 odsek 2 Trestného poriadku postavenie člena senátu. Nad rámec vyššie uvedenej argumentácie prokurátor poukázal aj na zdôvodnenia jednak rozsudku Okresného súdu v Nitre, ako aj na nadväzujúcu argumentáciu použitú v rámci odvolacieho konania zo strany Krajského súdu v Nitre, pri ktorých rozhodnutiach sa oba sudy podrobne a dôsledne vysporiadali aj s obdobnými námietkami obhajoby vznesenými najmä v rámci odvolacieho konania. Práve skutkové aj právne závery, ku ktorým súd dospel po vyhodnotení všetkých relevantných a zákonným spôsobom získaných dôkazov jednotlivo i v ich súhrne viedli Okresný súd v Nitre k vydaniu odsudzujúceho rozsudku, pričom súd počas celého prvostupňového konania zasadal a rozhodoval v zákonom zložení senátu V kontexte uvedených skutočností preto navrhol, aby Najvyšší súd SR v zmysle § 392 odsek 1 Trestného poriadku dovolanie odsúdeného U. G. podané prostredníctvom ním splnomocneného obhajcu JUDr. Juraja Gavalca zamietol.

Poškodená D. I. sa k dovolaniu obvineného nevyjadrila v súdom stanovenej lehote.

Splnomocnenec poškodeného JUDr. Janka Hazlingerová sa k dovolaniu obvineného nevyjadrila v súdom stanovenej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaním obsahu spisu zistil, že krajský prokurátor v Nitre dňa 16. februára 2011 pod sp. zn. KV 48/08-684, podal na obžalovaného U. G. a spol. obžalobu pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 odsek 1, odsek 2 písmeno b/, odsek 4 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zák. sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné. Predseda Okresného súdu Nitra opatrením č. 2 z 25. februára 2011 (č. 1. 3002 súdneho spisu) určil na základe žiadosti predsedníčky senátu JUDr. Márie Ondrejovej podľa § 246 ods. 1, ods. 2 Tr. por. jedného náhradného prísediaceho na celé konanie v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011, z ktorého bola trestná vec obvineného U. G. uznesením Okresného súdu Nitra z 7. júna 2013 vylúčená na samostatné konanie pod sp. zn. 2T/76/2013. V danej trestnej veci rozhodoval senát prvostupňového súdu v zložení JUDr. Márie Ondrejovej, predsedníčky senátu a prísediacich Anny Mikušovej a Viery Zájecovej.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov prvá a druhá veta zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 3 ods. 6 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov súdnicstvo vykonávajú sudcovia a v trestnoprávných veciach spolu so sudcami v senátoch aj prísediaci sudcovia z radov občanov.

Podľa § 246 ods. 1 Trestného poriadku, ak možno dôvodne predpokladať, že hlavné pojednávanie bude trvať dlhší čas, alebo ak sa navrhuje výsluch agenta, ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená, a ak sa počíta s využitím technických zariadení na prenos zvuku a obrazu, zariadi predseda súdu na návrh predsedu senátu, aby sa na hlavnom pojednávaní zúčastnili jeden alebo dvaja náhradní sudcovia alebo prísediaci.

Podľa § 246 ods. 2 Trestného poriadku, náhradný sudca alebo prísediaci má postavenie člena senátu. Hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak do konania nastúpil namiesto sudcu alebo prísediaceho, ktorému v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní zabránila nejaká prekážka. Sudca alebo prísediaci, za ktorého nastúpil náhradný sudca alebo prísediaci, sa hlavného pojednávania už ďalej nezúčastňuje.

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, najvyšší súd nezistil žiadne pochybenie, keďže súd rozhodol v zákonnom zložení v súlade s cit. ustanoveniami a rozvrhom práce Okresného súdu Nitra. Je potrebné prisvedčiť prokurátorovi, že vzhľadom na skutkovú a z toho vyplývajúcu časovú náročnosť prejednávanej trestnej veci postupovala predsedníčka senátu v súlade s § 246 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a hlavné pojednávania vykonávala aj za účasti náhradného člena senátu. Na záver je potrebné dodať, že dôvod dovolania by bol naplnený napr. vtedy, ak namiesto senátu rozhodne samosudca, alebo senát rozhodne v neúplnom zložení, alebo ak napr. prísediacemu uplynulo funkčné obdobie, čo nebol daný prípad.

Dovolací súd nezistil žiaden dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.